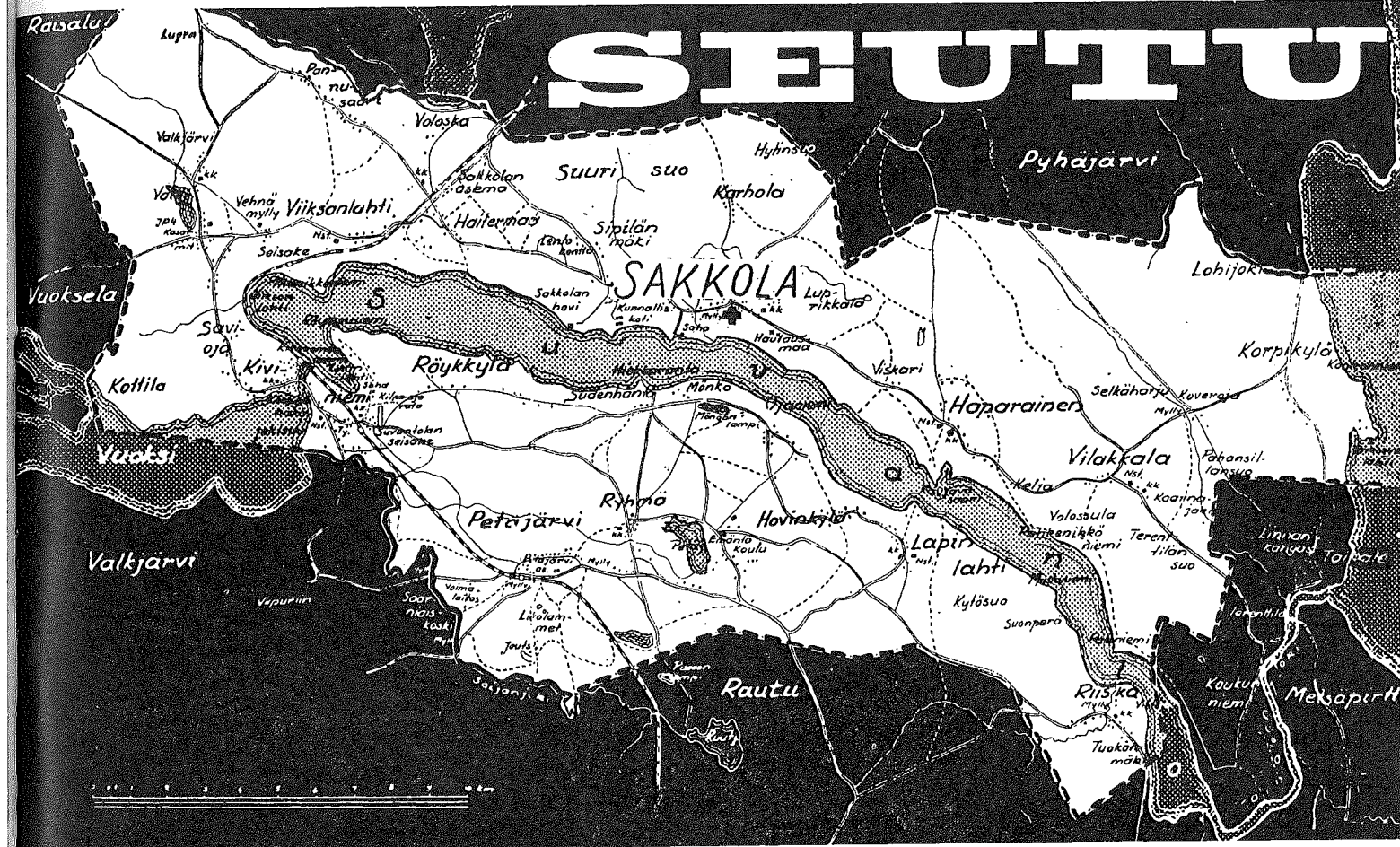
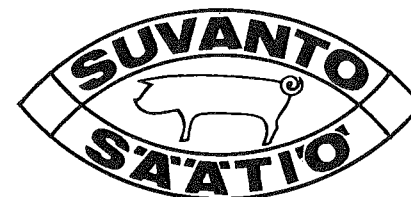

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

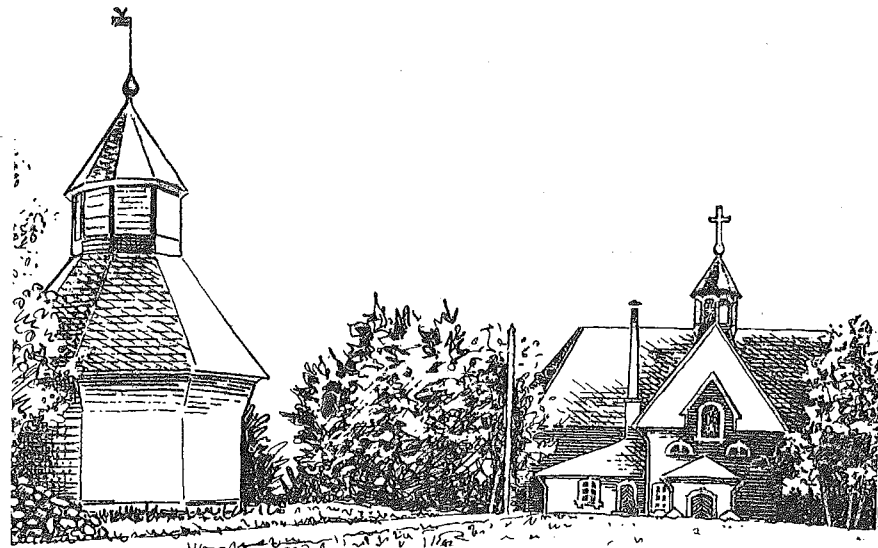
N:o 4 1973
KESÄKUU

KESÄ ON TULLUT

SUVANNON
SEUDULLE

— Kiitä Herraa minun sieluni
ja kaikki mitä minussa on, Hän-
nen pyhää nimeään. Äläkä unoh-
da mitä hyvää Hän on sinulle
tehnyt.

Tapulin variosa

Oi kuinka Herramme on hyvä!
Hän on antanut meille muistamisen lahjan. — Muistan Heleenatätini antaneen minulle muistoksi tämän psalmin sanat, jotka ovat vieläkin minulle rakkaat.

Kyllä ovat muistamiset ”Tapu-
lin varjossa” tulleet rakkaiksi ja
armaiksi. Tulee mieleen kirkko-
matkat joita lapsena paljasjalkai-
sina tenavina teimme. Uusi tyyki-
hame päällä, olkihattu päässä jon-
ka äiti oli koristanut satiini- tai
silkkinauhalla. Juoksin Heleena-
tätini rinnalla, edellä tai perässä
kirkkoon. Hän vei meitä lapsina
usein kirkkoon kuulemaan Herran
sanaa ja oppimaan Herran pelkoa,
Armoa ja Rakkautta. Mummun
kanssa kävin myös usein kirkossa.
Kun päästiin Heikurisen mäestä
ylös niin kirkko melkein näkyi.
Vähän matkaa vanhan hautaus-
maan kiviaidan viertä mentäessä
oli edessä kellotapuli ja siitä loi-
vasti alas, niin olimme jo kirkko-
tarhan portilla.

Oli juhllaista astua kirkon ovis-
ta sisälle, useimmin istuimme täti-
ni kanssa lähellä saarnatuolia.
Mummu ja äiti tulivat joka pyhä
kirkkoon äijän tekemät kokake-
pit turvana, kun jalka astui jo

horjuvasti. He kävelivät rinnatus-
ten kirkonportille saakka, siinä er-
kanivat, äijä meni pääovesta ja as-
teli pitkää käytävää pitkin, oliko
kolmas tai neljäs penkki alttarilta
kun hän asettui käytävän reunaan
penkinpäähän saarnastuolin koh-
dalle istumaan ja seurasi tarkasti
saarnaa. Mummu meni naisten-
ovesta sisälle ja istui vastapäätä
saarnatuolia. Hänellä oli hyvä lau-
lääni, sekä lauloi sydämensä poh-
jasta.

Minulle tätini usein huomautti: — Istu hiljaa, äläkä sormeile hui-
viasi. pysy se päässä vähemmäl-
läkin. Sain joskus päähäni äitini
voinvärisen, pitkän silkin, se oli
kaunis, luistava ja sitä piti ko-
hennella mukavammin.

Jumalan iankaikkinen sana tuli näin kylvettyä jo lapsena herkkään ja arkaan sydämen maahan.

Juhlapyhinä oli hauskaa lähteä kirkosta kotiin urkujen pauhates-
sa, (Maasalo todella sai urut juh-
lavasti soimaan) kansa tunki käy-
täville aivan limittäin, siinä sitä
mentiin mukavan hausalla kyy-
dillä kirkonovelle asti, oli vain va-
rottava ettei rapussa jäänyt ai-
kuisten tallattavaksi.

Rippikoulun aika oli hauskaa. —

Kerran Vikman kysyi Tervosen Ainalta ja minulta, kumpikin vastasimme väärin. Hän oikaisi vertauksella: — Jos Tervosen ja Tenkanen putoaisi jäihin ja pää näkyisi, ettekö huutasi apua? — Kyllä, oli vastaus — toiset nauroi meille... Olisi monta hauskaa muistoa rippikoulusta, mutta venyisi liian pitkäksi tämä töhertelyni. Keväällä sairastuin kovaan keuhkokuumeeseen, en voinut olla rippijuhlissa toisten lasten kanssa, se oli ikävää minusta. Ei pastori Vikman ollut minua unohtanut, vaan kutsui eräänä lauantaiaamuna kirkkoon kun aikuiset meni ilmoittautumaan rippikirkkoon. Se oli juhlallinen hetki elämässäni. Seisoin yksin alttarilla ja rippisäni Vikman puhui minulle erityisesti. Kuinka Jumala on valinnut tämän nuoren tytön Hänen todistajakseen. En vastustanut sitä ajatusta, sillä kunnioitin niitä ihmisiä suuresti joita uskovaissiksi sanottiin, enkä huomannut heidän erehdyksiään, siksi halusin olla heidän kaltaisensa. Pyhänä nautin Herran ehtoollisen aikuisten kanssa. Kirkkokansa itki usein, etenkin naiset, pastori Vikmanin saarnatessa. Ne oli lyhyitä, mutta na-

Suvantoa soutelemassa

Se ol siinä kahekymmeneluvun alkupuolella kun mie olin taas Riiskan maisemis kalastelemas. Siel olkii hyvät mahdollisuuvet — kun se Vaskelan koski oli siel Taipaleen joen suussa. Siel ol valtion kala-apaja kalatupinee ja pal-kattuine kalastajineen. Jos hyvin käi ni harjus voi napata perhoseen ja nousta ylös. Välillä jäätii koskelle yöksikin — rannalle pieni kokkotuli ja paistettiin kalaa ja ryypättiin — kosken vettä. Mut jos käi nii, et ei kallaa tult-

sevia puheita. Loppusaarnassa hänen suunsa kautta sateli sydämiin maaperään Jumalan Rakkauden, Armon ja Lohdutuksen sanoja, että saimme mennä kotiin Jumalan lapsina ja taivaskodin ikuisina lapsina. En ole hyljännyt tätä, vaikka olenkin ollut uskon. — Armoaan ja kutsumustaan ei Vapahtajani Jeesus Kristus ole katunut, taivaan ja armon varassa taivaskoti jo häämöttää. Kun keuhkokuumeesta aloin toipua lauloin usein virttä 524, sen kanttori Maasalo opetti rippikoulussa.

Muistan mummon usein pyytäneen isältäni kolehtirahaa. Mummo ja äijä sanoivat, että jokaisella pitää olla kolehtiraha kirkkoon mennessä (toisen ruokapöydässä ei saa syödä ilmaiseksi).

Pyhäisin miehet tapasivat seisoskella kellotapulin varjossa, keran eräs heistä sanoi isälleni: — Miksi et mene kirkkoon, kun jätät tänne? Vastaus tuli äkkiä: — No, tiijät sie ko miun pittiä antaa noin kahelkymmenel hengel kolehtrahaa, ni mist se tulluo.

Nyt sanon teille kaikille tutuille ja tuntemattomille Armon ja Rauhahan terveisin virren 456 sanoin.

RAUHA LÄÄRÄ

kaa, nii ei auttanut muu kuin mäännä kalatuval — jutella mukavia ja ostaa soppakalat. (Asuin siinä aikaa vielä poikamiehenä Tuokonmäellä — Simolan Matilla. Ja piti hänkin toki emännällä tuuvala kalla ku kerran kalalta tuli.)

Kuten sanottu, kyllähä kostest ain kallaa sai! Muistui täs mielehein yks kerta ku olin ongella Koukunniemen Raajun puoleises ruohikkopaikas. Siin heittelin koukkuin lumpeenlehtiin vällii, virta hiljaa vei korkkii koselle päi ja kui ollakaan, ni kun käin nostamaa onkee parempaa paikkaa, ni se ol tarttuntkii kii — ja mie aloin varovast vettää siimaa, ettei vahinkoa käis. Ni tuntuki et peijuon, siel jytyäki kala! Mut minkälaine tuo on ku nii raskaan makuselt tuntuu, eikä taho antaa periks. — Ne oli jännittäviä hetkiä, mut tulha se viimeinki ylös ja venneeseen. Ja kun sain sen nitistettyy, ni tää pittää oikei mitata! Ko tuli kottii ja ol asiaa osuuskauppaan, ni otin kalan kassii ja siel mitattii. Paino ol 1 kilo ja 550 gr — näin sen (en raaskint itselle jättää). Ol siin ihmettelemist. Ei sanont kukkaa enne nii suurta ahvent nähneesä.

Mut siin juttellessa, samalla kuu-
lin, ett osuuskauppaan oli varkaat
viime yönä murtautuneet, taka-
huoneen eli varaston ovest ja vie-
neet paljo tavaraa — ei olt viel
selvil et kui paljo. Poliissin pitäs
kohta tulla. — No, tulha ne —
Salakka ja yks toine — taisi olla
petäjärveläisii, en ennää muista
sen nimmii. Heil oli oikein polisi-
koirakii (jokkuu Doberman Bins)
mukana. Hyö etsiit ja kuulustel-
liit — sen verra koirakii haisto
jälkii, et läks viemiä polissii yhe
talo pihhaa. No selviskii et sen
talon poika ol olt viimeyönä yö-

jalas sen osuuskaupan palvelijan luona, ja ku hyö olliit yläkerras muhajanniet ommii aikojaa, ja ei hyö olt mittää kuulleet. No polis-sit palas takasii kauppa mut ei asia näyttänt selkiivä ja Salaka Ville sano miul, et kuule, koita sie-kii ottaa asiat selvää! Lupasi ot-tavai. Kiertelin kyllää, käin Raa-jus, pistäisin Riitahol Rauvu puol-elkii — ei mittii kuulunt. Osuus-kaupa takan, pelloi, jonka läpi kulk tie Kirvesmäkkie, huomasin tienvieres ojapientariel istumajäl-kii ja tupakan natsoi ja paperloi. Kukaha tuos on istunt? Ei aina-kaa ne yläkerran rakastuneet? Läksin tietä pitkin rantaa ja siel näin vennee jäljen, jonka nokka ol aika painavan näkösest hiekas ja myös laatiko jälen — miul vähä sytytti! Palasin takasii ja käin koton, jossa tapasi Väinö K:n. — Pyysin häntä mukaan ja otin mu-kaan myös ”Pokun”, sellainen pieni koiran pentu, jota olin kas-

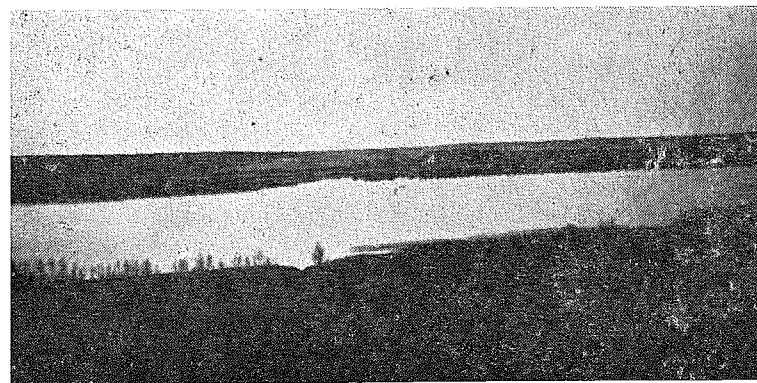
NAUTI
KESÄSTÄ

KÄY VALITSEMASSA
VAPAA-AJAN
HARRASTUKSIIN
VÄLINEET MEILTÄ

Lempäälä kk

Tuotanto

Vastaranta on pohjoisrantaa, josta vene oli työnnettu tuuliajolle.

vattanut. Lähetti soutamaa yläpuolelle ja Läämäen rannas ol samanlainen vennee jälki ku Hovin Vihtovaskii. Kysyin talost, et kuka teist on tänään käyt kaupalla? Eihän täst oo kukkaa käynt ku viimeyön varastiit venneen! No mie kerroin et minkä vuoks myö kysellä, ja tultii takasii rantaa. Sanoin et nyt käyvää etsimää sitä varastettuu venettä!

Souveltii Suvantoa ylöspäin ja eiks tuol selällä, Laplahe kohalla sellaa vene Laplahe rantaa päin myötätuules — juhannuskoivu kone lehes tuutoo kiinnitettynä, siis tulliajolla! Se Läämäen vene! No nyt ei muutako ku etsimää paikkaa et mist se ol lähtent seilaamaa. Löytyhä se viimeks, ku ol kaluttu läpi Makkarakylän rantalepikkö. Sielt löyty- vennee jälki iha omituisest pusikost. No myö vejettii oma vene pusikon sis- sään ja ruvettii seutuu "haravoi- maan", niinku sanotaan.

Sielt tulkii esiin pieni niitty ja sen laijas pieni lato. "Poku" läks viilettämää latoa kohti ku mie sanoin: "Etsi". Tultii lavol ja koi- ra hyppii lavon oven suuta vas- ten. (Siinä lavossa ei ollut saran- taovea, vaan se oli suljettu poikki- puolin asetetuilla seiväsrimoilla, niitä mie en olt nähny.) Ne ne riuvut läksiit pois ku ne ol ase- tettu sellasee pystyssäolevaan ri- man pitimii. Mie ottamaa riukui pois ja kiipeemää lattoo, sanoi

Väinöl, et ooha sie sen haulikon kans varal ulkopuolel. Lato ol enempi ku puolillaa vast tehtyi heinii ja mie hyppäsin nihe päälle ja tunsin jaloissain et siel sisällä heinis on jottai kouvaa huusin Väinöl, et tääl on jottai, tule sie- kii. Työnsin kättein heiniin sissää ja tunsin kätehein miehe ruumiin ja sain nahkavyöstä otteen ja ny- vin siitä ja huusin et "alaha nous- sa siel ylös ja Väinöl sanoin et pie pyssy valmiina! Ei se heinii sisäs meinant tulla esil — jot miu ei auttanut muu ku käyvä sit sielt "tassimaa". Ku se sit viimisel tul essii — ni myö huomattiiki et mei silmii ies onkii suur kääritty leh- mänvuota joka ol seresniekkarem- mil köytetty kiinni ja siel sisäl ol viel kangaspakka ja muuta tava- ra, löytyi myös paljon muuta ta- varaa — ja myö ku luultii jot siel heinis on mies! Tavarat jätettii sillee ja sanoin kaveril et nyt sas- sii lähe kylään ja saa tänne poli- sit. Mie jäin vartioon haulikon ja "Pokun" kanssa.

Aika ol jo mänt siihe pisteese et alko olla aamutunnit — alko olla kylmäkii. Alko kuulua airon- loiske, hiljaa soutelee mies ve- neensä kanssa rantaa pitkin, py- sähtelee, kalastelee ja taas soutaa. Pitelen koiran kuonoa kämmenel- lä kiinni, ettei pääse haukkumaan ja vihdoon mies on ihan lähellä rantaa, mut samal "Poku" pääsee irti ja alkaa metelin. No miun ei

auta muu ku männä rantaa ja aloittaa juttelu.

Hää on se ja se (nimi unohtu- nut) ja kalanpyydyksiä lähtent kokemaa. No mitäs siitä, se asia selvis silviisii. Vihdoon tulee Väi- nökii miehiä mukaan, katsotaan lato tavaroineen ja myös sit lä- hettiin soutamaa takasii Riiskaan ja hinattiin se karkusil ollu vene omillee. Paaso Ville ku sai kuulla et tavarat olliit löytyneet — kiit- tel minnuu ja lupas pullo kon- jakkii siint hyväst. Ne kärejät ol- liit aikanaa kirkol Käräjätuval, miekii oli todistajan. Syytetty Py- häjärveltä sai hyvät rapsut ja sil- lä siisti. Muute tulkoo täsä uhot- tuu et samane mies tul poliisii vastaan jossain Pyhäjärve ja Sakkola mail ylioppilashattu pääs- sä ja meinas narrata silviisii po- liisii! — Siit tais olla sit muu- tama vuosikymmen aikaa ku mie käin Kuopiost erräas kokoukses, joka pijettii Atlas-hotellis — ni sain kuulla et sen tirehtöörinä oli Ville Paaso — kysyin et oliskos johtaja tavattavis sannoit et hää on vähä sairas, mut ku mie oon vanha tuttu Sakkolast, ni pääsen yksityisvastaanotol — pää ol nii kippii — juteltii vanhoi — sanoin leikilläin, et kuule se konjakkii- pullo on viel saamatta ni hää sano et hää käskee et antaat hyvät ryy- pyt — mutta ehä mie niitä tah- tont. Et se löytöpalikka-pullo on vielkii saamatta. — No hei sun!

Niilo P

Apua
sodan uhreille
Vietnamiin.

postisiirtotili 22500
pankit

Suomen Punaisen Ristin katastrofinhasto

Katkelmia Hovinkylän Marttakerhon toiminnasta

Huhtikuun 24 p:nä 1944.

Nyt on sitten seura Loskenpe- rällä ihan korvessa. Se tahtoo sa- noa, että se oli Loviisa Ollikaisel- la. Täysi oli Loviisankin uusi tupa seuraväkeä ja niin se piti ollakin, sillä olihan suunnitteilla oikein "suurhyökkäys" Leinikylään ja ihan Marttojen voimalla. Sillä oli- han nyt karkausvuosi ja Leiniky- lässä asusti tätä nykyä vain mie- hiä! Mutta tähän rynnistykseen antoi sysäyksen toinenkin syy, se oli rahan puute, sillä oli hankittu toiset kangaspuut ja hinta oli vel- kana. Ei sitä rahaa mistään niin helpolla saa kuin miehiltä, täytyi siis yrittää! Luvattiin paistaa oi- kein piirakoita evääksi, ettei ke- nelläkään nälkä reisulla tulisi, vai olisiko ne miehet piirakoilla nar- rattavia, mene ja tiedä? Viikon päästä se sitten nähdään, kuinka käy. Tällä kertaa sitten taas kor- vikkeet suihin ja kotiin. Siis nä- kemiin Leinissä!

Huhtikuun 30 p:nä 1944

— Kun kevät kaunis tuli, soi Luoja lämpöisen.

Kaunis ja lämmin keväinen päi- vä antoi jo ihanaa retkeily- ja juh- latuntua Marttoille. Sillä olihan jo vanha opittu tapa juhlien ottaa kesä vastaan. Ja se juhla askel astuttiin aina huhtikuusta touko- kuuhun. Tällä kertaa liittyi tähän juhlimiseen myös retki Leniin, jos- sa perillä oli juhla. Siksi kaikki Martat olikin jo aikaisin jalkeilla. Ensin Pekkasen ylliskamariin, jos- sa kiireesti käytiin ajottu ohjelma läpi ja sitten matkalle.

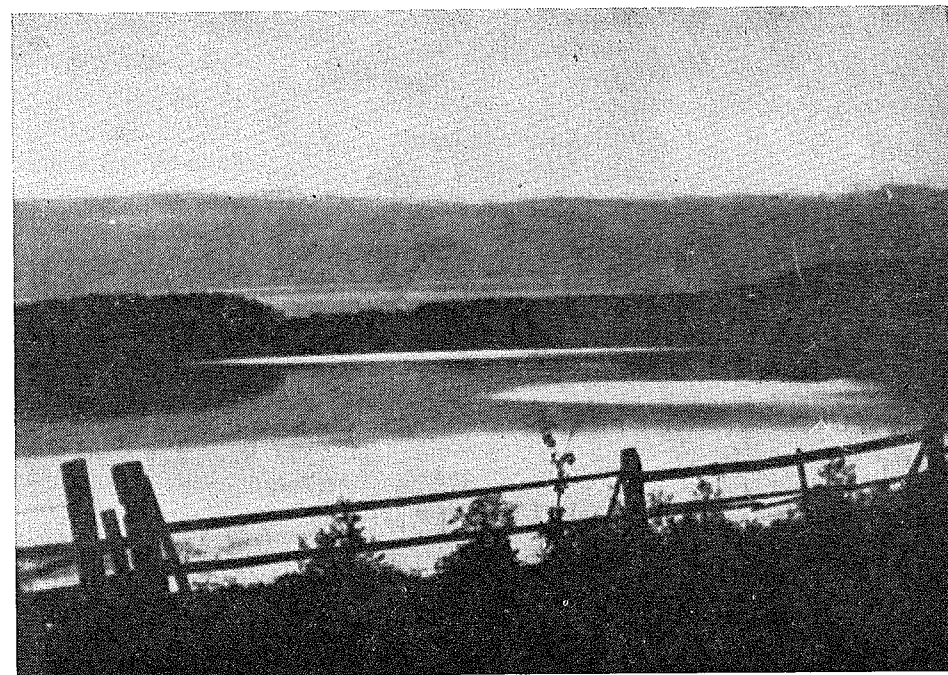
No, hyvinhän matka kului var- sinkin alussa, mutta kun alkoi pää- määrä lähetä niin jopa muoti muuttui, alkoi jännittää.

Kyllä siellä oli pappa poikineen, miehiä oli mahdollisissa ja mah- dottomissa paikoissa ja joskus kuului tervehdys: — Hei, nämä onkin vanhoja! — Ei silti, ettei joukossa ollut nuoria, oli niitä ja paljon olikin, mutta kun ne kulki omassa ryhmässään, niin me van- hat saatiin närkästyneen vastaan-

oton. Mutta nnas olla kun juhla alkoi, niin eikös vain saanutkin olla arvonsa mukaisessa asemassa jokainen niin vanhat kuin nuoret- kin. Emännät piti puheita ja vä- lillä myi piirakoita ja pullia.

Nuoret lauloi ja tanssi, tanssien esiintyi myös "vanha-aika — keskiaika ja nykyaika". Tietysti "vanhatpiiat" toivat huolensa ja toiveensa julki kuorolaulussa, jos- sa lopuksi uhkasivat kääntyä kan- sanhuollon puoleen, jos ei heidän asiansa muuten selkene. "Verka ja sarka" -tanssi täytyi esittää ulkona pihalla, kun sisällä ei ollut tilaa. Ei juhlasali pieni ollut, mut- ta se oli täysi miehiä. Lopuksi vie- lä oli tietokilpailu miesten ja nais- ten kesken, ja tietysti miehet voit- ti, nii-in se kävi.

Kun tällä tavalla oli rehkitty koko ilta, saimme harmiksemme todeta että piirakat ja pullat oli- vat jo aikaa sitten loppuneet ja tietysti kysyntä oli vielä valtava. Nyt ei auttanut muu kuin koota kampeensa ja heilauttaa kättä

Sillä aatokset oli siellä, mitä taakse jui...

Ukki kertoo

Jatkoa edelliseen numeroon

Ukin isän nimi oli Juho ja äidin Loviisa. Isäni oli maanviljelijä kuten veljensä Matti ja Esaias. Hän toimi myös yhteiskunnallisissa asioissa ollen lautamiehenä, kansakoulun johtokunnan ja osuuskaupan hallintoneuvoston puheenjohtajana sekä maanviljelysseuran jäsenenä. Yhdessä veljekset hoiti-

vat Karholan tilaansa ja ostivat siihen lisämaita. 1926 isäni ja Esaias setäni siirtyivät Riiskan kylään perheineen. Viisi veljestä yhdessä olivat ostaneet sieltä suuren tilan ja talon. Siihen kuului myös mylly ja saha. He perustivat lisäksi sähkölaitoksen, josta koko kylä sai sähköä. Siellä riitti silloin työtä molempien perheille. Sotien

yleisölle huutaen: — Tervetuloa Hovinkylään piirakoille!

Näin häivyimme keväiseen yöhön, jossa aukeni kotitie. Kotimatalla tuntui vallitsevan tyytyväinen mieliala hyvin onnistuneen juhlan jälkeen. Kun saavuimme kotiin, valkeni toukokuun ensimmäinen aamu 1944.

Tähän asti — tästä eteenpäin

Vain tähän asti toimi Hovinkylän Martta-kerho. Oli kylvetty siemenet sodan pauhatessa melkein vierellä, hennot vihreät taimet nousi mustasta mullasta. Vihreä oras peitti pellot, ruis teki tähkää. Lämpöä vilkutti uusittujen kotien ikkunat vehreitten peltojen keskellä.

Kunnes tuli valoisa kesäyö, kesäkuun 12—13 päivien välinen 1944. Silloin me käänsimme selkämme kodillemme. Taaksemme

jäi koti puutarhoineen, peltoineen, järvineen, humisevine metsineen, siis kaikkineen.

Tämä Marttojen päiväkirja suljettiin ja kirjan "henkilökunta" otti yksimielisesti kovan maantien jalkainsa alle, ja marssi tiehensä. Minne? Eteenpäin vain, kohti tuntematonta tulevaisuutta, kohti päämäärää joka oli epäselvä ja joka tapauksessa vastenmielinen. Sillä aatokset oli siellä, mitä taakse jäi. Koska — — —

Karjalan törmäsil kun lapsena leikin,
kyykkiä, kelloja kisaellen.
Maailman tieni jos minne mun veikin,
niin kotoisia kunnaita unhoita en.
Synnyinmaalle mun kuuluu lauluni,
mä uskon voittoon oikeuteni.

Amalia Hartikainen

päätyttyä syksyllä 1944 siirtyivät vanhempani vielä kotona olevine lapsineen Lempäälän Hauralan kylään, josta isäni osti pienen tilan ja rakensi uuden talon. Kun kaikki rakennukset olivat valmiit, olivat hänen voimansakin lopussa. Hän kaatui talonsa ulkorapuille ja siirtyi pois Jumalan rauhaan 23. 2. 1954. Saatoimme hänet Lempäälän hautausmaahan. Ukin äiti asui sen jälkeen veljeni Toivon perheen luona Punkalaitumella ja sai iäisyyskutsun 3. 2. 1964. Hänet saatoimme hautaan isämme viereen Lempäälään.

"Ukki, kerro nyt omasta elämästäsi, Jouko enosta ja kaikista tädeistä", sanoi Markku. Jaksatteko vielä kuunnella? "Kyllä vähän aikaa", sanoivat pojat. Minä olen isäni Juhon ja äitini Loviisan lapsista vanhin, syntynyt 20. 9. 1905 Karholassa. Pienenä lapsena olin sairastanut riisitautia, mutta sen jälkeen olen ollut kohtalaisen terve. "Olihan Ukin sydän kipeä viime vuonna", sanoi Harri. No olihan se, mutta nyt olen taas tuntenut itseni terveeksi. Olen jo kertonut teille lapsuusaikani leikeistä kuten kiekon lyönneistä kylätiellä, kuningaspallosta, kuuropiilosilla olost ja monista muista. Kirjoitin ne teille vihkoon muistiin. Vieläkö se on tallela? "On se", sanoi Juha. Aivan samanlainen olin lapsena kuin tekin. Asuin vain maalla, siellä Sakkolan pitäjän Karholan kylässä. Oli tilaa leikkiä, jos on sitä teilläkin, kun kotimme vie-

rellä on vapaata metsää ja sileä kallio. Kansakoulun kävin Kirkonkylän suuressa koulussa. Opettajani nimi oli Irene Markkanen. Vain kerran olin laiskalla viisi minuuttia, kun en ensi yrityksellä muistanut läksynä olleen käskyn selitystä. Koulua kävin neljänä talvena. Sen jälkeen aloin tehdä kaikkia talon töitä isäni ja setieni kanssa. Ollessani lähes 18 vuotias menin isäni kehoituksesta Sortavalan seminaariin. Kävin siellä viitenä talvena ja niin minusta tuli kansakoulun opettaja 1928. Taimi mummi kävi samaan aikaan Sortavalan tyttökoulua. Tapasimme toisemme hänen kotonaan jo kouluaihana.

Hän tuli ylioppilaaksi samaan aikaan kun minä opettajaksi. Sitteen olin sotaväessä ja upseerikoulussa. Mummi kävi kasvatustalouden talouskurssin. Menimme avioliittoon ja meidät vihittiin Riiskan kodissani. Ollessani opettajana Kivennavalla syntyi Jouko poikamme eli nyt enonne Viipurissa 1931. Äitinne Raija syntyi koulullamme 1933. Muutimme sitten Käkisalmen kaupunkiin. Siellä syntyivät Ritva ja Mirja tätinne. Talvisodan jälkeen muutimme Jyväskylään ja Anja täti syntyi siellä. Jyväskylässä Jouko valmistui lyseosta ylioppilaaksi ja Helsingin Kauppakorkeakoulussa ekonomiksi ja on nyt suuren liikkeen toimitusjohtajana Helsingissä. Mitä ne Jouko enon lapset ovat nimeltään? "Jaana ja Juha", sanoi Harri. Entä heidän äitinsä nimi? "Eira", sanoi Markku. Missä enonne perhe asuu? "Tapiolassa", kuiskasi Juha. Missä se rakennusmestari Tuomo Malkavaaran perhe asuu? Pojat katsoivat silmät pyöreinä. Markku naurahti ymmärtävästi. Harri sanoi: "Lahdessa Tervaskatu 36". Osoite oli oikea. Jyväskylästä muutimme Lahteen 1952. Täällä Raija ja Mirja suorittivat kauppaopistossa merkonomin tutkinnon.

He ovat toimineet pankkivirkailijoina. Anja ja Riitta kävivät 6 l. oppikoulua ja Anja vielä Mainoskoulun Helsingissä. Ritva on nyt osastonhoitajana Helsingissä ja Anja Oulussa Kalevlehden mainostoimittajana. Mikä on nimeltään Ritvan mies ja mikä hänen ammattinsa? "Helmer Renvall, kirjaltaja", sanoi Markku. Mitkä ovat Ritva tatin lasten nimet? "Merja, Mikael ja Markus", sanoi Juha. Missä he nyt asuvat? "Kontulassa", kuiskasi Harri. Missä Mirja täti asuu? "Ruotsissa, Falköpingissä", sanoi Markku. Kukas muistaa Mirjan miehen nimen? "Allan", sanoi Harri. Entäs sukunimi? "Bergsten", sanoi Markku. Mitkä ovat heidän lastensa nimet? "An-Cristin, Catharina ja Christer", jatkoi Markku. Missä se Anja-tätin perhe asuu? "Oulussa", sanoi Harri. Mitkä heidän lastensa nimet ovat? "Kirsi ja Jukka", kuiskasi Juha. Entä heidän isänsä nimet? "Tapio Teeriaho, kapteeni", sanoi Markku. Nyt onkin siten lähin suku selvillä. Käykäämme kuitenkin vielä läpi minun veljeni ja siskojeni perheet. He itsekin ovat kaikki syntyneet Karholassa.

Riiskan tilan oston jälkeen veljestäni Martista tuli talon mylläri. Hänen vaimonsa nimi on Emma. Heidän Maija tyttärensä on maisteri ja oppikoulun opettaja samoin kuin hänen miehensäkin Aaro Pekkala, nyt jo rehtori Itä-Uuden-

maan yhteiskoulussa. Heillä on lapset Erkki, Kirsti ja Mia Marjut. Martin poika Yrjö on tierakennusmestari ja hän asuu vanhempiensa luona Lempäälässä samoin kuin sisarensa hortonomi Aino. Tytär Irja on sairaanhoitaja ja osastonhoitajana lasten sairaalassa Helsingissä. Martilla oli myös mylly ja talo Lempäälässä.

Maanviljelyksen Riiskan 61 ha käsittävillä pelloilla hoitivat isäni Juho ja maamiesop. käynyt veljeni Tuomas nuorimman veljen Toivon kanssa. Tuomaan vaimo oli Helena ja heillä oli poika Aarno. Tuomas kaatui sodassa 1. 8. 1941 ja on haudattu Sakkolan sankarihautaan. Aarno on oikeustieteen kandidaatti ja tullitarkastaja ja vaimonsa Alli fil.yo. ja tsto virkailija. Heillä on pojat Lauri ja Antti. Perhe asuu Helsingissä. Toivon vaimo Aune on kotitalousneuvoja. Heillä on oppikoulua käyvät lapset Riitta ja Jussi. Perhe asuu Punkalaitumen Koskioisten kylässä maanviljelijöinä.

Ukin sisar Rauha solmi ensimmäisen avioliiton Eemil Ruuskan kanssa Hiitolassa. Heidän tyttärensä Laura on sairaanhoitaja ja terveystieteen. Hänen miehensä on konepiirtäjä ja tekniikko Erkki Enqvist. Heillä on kolme lasta ja asuvat Jämsässä. Rauhan 1:n miehen kuoltua hän meni toiseen avioliittoon talonmestari Juho Läärän kanssa. Asuinpakkana on Loimaa.

Väinö Tenkasen talo Karhola.

MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Kirjoittajamme Yrjö Tenkanen.

Elsa sisar on avioliitossa maanviljelijä Tauno Koppasen kanssa. Heillä on pojat Hannu ja Juhani sekä tyttäret Terttu ja Liisi, jotka kaikki ovat jo avioliitossa ja heilläkin on lapsia. Vanhemmat ja Juhananin perhe asuvat Lempäälän Kauriinnmäellä.

Maria sisar on keinosiementäjä. Ensimmäisestä avioliitosta Vilho Aaltosen kanssa hänellä on tytär Mirja, hänkin jo avioliitossa. Hänen II:n puolisonsa on autonkuljettaja Toivo Mäkelä ja heillä opiskoulua käyvä tytär Seija. He asuvat Punkalaitumen Kirkonkylässä.

Tyyne sisar on avioliitossa Vilho Kyyhkysen kanssa. Heillä on ylioppilastytär Iiris nyt jo avioliitossa ja poika Jussi. Perheet asuvat Tampereella.

Varpu sisar on ollut kahdesti avioliitossa. I:n purkaantui ja toinen mies Tauno Malinen on kuollut. Varpu asuu nyt Tukholmassa.

osta ohdakemerkki

auta
rakentamaan
palvelutaloja
vammalaisille

invalidi
liitto

Emanuel setäni oli ammatti-muurari. Olin hänen apulaisenaan Pyhäjärven kunnantalon uunien muurauksessa ja tein yhden pienen uunin. Hän oli ahkera ja rauhallinen mies. Vanhemmalla iällään hän ryhtyi Lut. Evankeliiyhdistyksen maallikkosaarnaajaksi. Hän ehti jo sotien välillä rakentaa oman talonsa Karholaan. Sen jälkeen hän asui talossaan Raitoossa ja kuoli Lempäälässä 8. 4. 1958.

Matti setäni hoiti Karholan tilan maanviljelyksen isäni ja Esaias-setäni ja meidän nuorempien avustuksella. Hänen vaimonsa Anna o.s. Kurikka toimi pyhäkoulun opettajana ja Martoissa sekä lauluorossa yhdessä miehensä kanssa. Sotien jälkeen he siirtyivät maanviljelijöiksi Ruovedelle. Nyt he asuvat Forssassa. Siellä asuu myös heidän tyttärensä Liisa. Hän on kansakoulun opettaja ja avioliitossa kansalaiskoulun johtajaopettaja Aaro Lähdekorven kanssa. Heillä on kouluikäiset lapset Atte, Heikki ja Anu.

Tätini Maria meni avioliittoon maanviljelijä Antti Naskalin kanssa Sakkolan Kottilan kylään. Heillä oli pojat Aarne ja Eino. Aarne kaatui sodassa. Hänen vaimonsa Lempi ja lapsensa perheet asuvat Viialassa. Siellä asuu myös Eino ja kaksi hänen tyttärtään perheineen. Einon vaimo Sanna on jo kuollut.

Heikki setäni oli käsityönopettaja. Hän toimi ensin Itä-Karjalan kansanopistossa ja sitten Kannaksen ammattikoulussa opettajana, sekä myöhemmin Viipurin poikakodin johtajana Ronkaassa ja Harjavallassa. Hänen puolisonsa oli tyttökodin johtaja Hertta o.s. Saarnio. Hän kuoli Ruovedellä. Heidän poikansa Heikki Juhani on tekniikko ja hänen vaimonsa Siiri konttoristi. Heillä on poika Kari ja tytär Kirsi. Heikki ja poikansa perhe asuvat Helsingissä.

Nuorin sedistäni oli Esaias. Karholasta Riiskaan siirryttyään hän hoiti yhteisen talon saha- ja sähkölaitosta. Hän oli myös Sakkolan kunnanvaltuuston jäsen, tilintarkastaja ja piirikirjaston johtokunnan jäsen. Sodan seurauksena hän siirtyi perheineen Ruovedelle. Siellä hän oli kirkkoneuvoston ja vaalilautakunnan jäsen. Hänen vaimonsa oli Amanda o.s. Lopenen. Heillä oli kaksi tytärtä Helga ja Ilma. Helga asuu mieheensä myymälänhoitaja Veikko Lamin kanssa Orivedellä. Heidän tyttärensä Arja ja Auli ovat ylioppilaita ja jatkavat opiskelua Tampereen Yliopistossa. He ovat myös jo avioituneet. Isänsä maanviljelystilaa hoitaa tytär Ilma miehensä Pentti Koskelan, poikansa Juhannin, hänen vaimonsa ja tyttäriensä Eijan ja Teijan kanssa. Esaijas kuoli Ruovedellä 2. 9. 1971.

J a t k u u

TUNTURI

Tunturi Automat on tehty Sinulle, joka pidät mopedilla ajosta mutta et vaihteella ja kytkimellä näpelöimisestä.

Tunturi-Automatilla ajat vaivatoman varmasti. Yhtä hyvin työmatkasi kuin kalaretkesi. Jo 7 vuoden käyttökokemukset ja tutkittu Tunturi-laatu takaavat Automatin kestävyuden myös talviolosuhteissa. TULE TUTUSTUMAAN!

**LEMPÄÄLÄN
PYÖRÄ**

Om. M. Toiva - Puh. 74 286

Sakkola-Seurassa tapahtunutta

Helsingin tienoilla asuvat Sakkola-Seuran jäsenet ovat tämän vuoden puolella ehtineet toimia erilaisissa virallisissa ja epävirallisissa merkeissä kuten Kiviniemen markkinoilla, vuosikokouksessaan ja virpomassa oman sekä naapuriseurojen jäseniä.

Karjalaisen kulttuurin viikkoa vietettiin koko maassamme helmimaaliskuun vaihteessa monissa tilaisuuksissa. Vokki-Virkissä olivat omat Viipurin, Sortavan, Käksälmen, Pohjois-Karjalan, Raja-Karjalan ja Kannaksen päivät, jolloin oli aiheena karjalainen elämänmuoto. Kannaksen päivänä, 3. 3., oltiin siellä Kiviniemen markkinoiden tunnelmissa. Karjalanpiirakat, rokka, kahvi ja sen kanssa syötävät kävivät hyvin kaupaksi. Yhdessä ja yksityisesti laulettiin ja muisteltiin Kiviniemen markkinoihin liittyneitä tapahtumia. Vieraita kulki kovasti, kuin markkinoilla ainakin, mm arkkipiispa Paavali ja rva Esterita Maasalo olivat mukana. Tyyne-Kerttu Virkki oli hommannut jopa oikean hevosenkin vetelemään reessä laskiaisajelulle innostuneita Taivallahden jälle. Jotkut lapset (ainakin Antti ja Anu Airoto) saivat siinä elämänsä ensimmäisen hevospöydin.

Sakkola-Seuran vuosikokous pidettiin 16. 3. Pauligin huvilalla Taivallahdessa. Kokouksen avasi puheenjohtaja Tyyne-Kerttu Virkki. Hän muisteli menneen vuoden aikana tuonen tuville siirtyneitä seuran jäseniä, joiden muistoa kunnioitettiin hetken hiljaisuudella. Sen jälkeen esiteltiin mukana olevat seuran uudet jäsenet. Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi

Urho Kallonen ja sihteerinä Leena Mattila. Edellisen vuoden toimintakertomuksesta kuultiin, mitä olimme vuoden aikana tehneet, ja paljonhan sitä ohjelmaa oli ollutkin: tarinailtoja, jäsenten merkkipäivillä käyntejä, kotoisten ruokien ääreen kokoontumisia, seuran 10-vuotisjuhla, kirkkokonsertti, ja kahdenlaiset pikkujoulujuhlat. Samankaltaisia rientoja sisälsi myös tälle vuodelle tehty toimintasuunnitelma.

Johtokuntaan ja toimihenkilöstöön vuosikokous teki joitakin muutoksia. Seuramme perustajajäsen, 5 vuotta varapuheenjohtajana ja 6 viime vuotta puheenjohtajana uutterasti toiminut Tyyne-Kerttu Virkki tahtoi jäädä huoahamaan suuritöisestä ja aikaa vaativasta tehtävästään. Hän on tullut puheenjohtajana ollessaan eteenpäin vetäjänä ja monikykyisenä aikaansaajana, jollaista aina kaikessa seuratoiminnassa tarvitaan. Hän ansaitsee parhaat kiitoksemme tuloksekkaasta työstään Sakkola-perinteiden vaalinnassa. Vuosikokous valitsi uudeksi puheenjohtajaksi Reino Söderin, joka on ollut johtokunnan jäsenenä ja isäntänä seuran perustamisesta alkaen. Nykyisen johtokunnan jäseniä ovat Eila Aro (varapuheenjohtaja), Elsa Kuusisaari (rahastonhoitaja), Leena Mattila (sihteerin), Aulis Airoto (tiedotussihteerin), Hellin Naskali (emäntä), Urho Kallonen (isäntä), Janne Lopenen, Eka Karppanen, Pekka Naskali, Elsa Laamnen (varajäsen), Aune Pitkänen (varaj.) ja Aaro Lopenen (varaj.). Tilintarkastajiksi valittiin Terho Myllö ja

Kerttu Pitkänen sekä heidän varalleen Elsa Rekomaa ja Raili Naskali. Kokouksessa perustettiin pysyvä emännöystoimikunta, joka vastaa yhteisten tilaisuuksiemme emännöimispuolesta. Tähän toimikuntaan kuuluvat seuran emäntä Hellin Naskali, Elsa Laamanen, Elsa Rekomaa, Kerttu Pitkänen, Aune Pitkänen, Martta Patja, Raili Naskali ja Ida Sikiö. Johtokunta sai evästykseseen Perinnejulkaisutoimikunnan sekä Muusikkitoimikunnan perustamisen.

Vanhaa kannakselaista perinnettä, virpomista, elvytettiin yhteisessä illanvietossa Santahaminan Upseerikerholla 6. 4. Illan isäntänä oli seuran uusi isäntä, Urho Kallonen. Johtokunnan uusi jäsen ja varapuheenjohtaja, Eila, Aro, piti tervehdyspuheen ja muistelun virpomiseen liittyvistä tavoista ja säännöistä. Karjalanpiirakat munavoin ja kahvin kera lisäsivät tunnelmaa, jota myös Liisa Mattila loihti hanurin soitollaan, ja Elsa Laamanen nauhoitetulla vanhalla tanssimusiikilla. Rouva Strengell lausui taidolla veikeitä, kevätmielisiä runoja. Virpovitsojen kauneuskilpailuissa arvosteli Eka Karppasen, Aaro Lopenen ja rautaläisvieraiden muodostama arvostelulautakunta voittajaksi Elsa Laamasen vitsan. Toiselle palkinnolle pääsi Aune Pitkäsén, kolmanneksi Kaarina Puron ja neljänneksi jälleen Aune Pitkäsén vitsa. Virpomaloruja talletettiin porukalla ääninauhalle, jolle sai lukea jokainen, joka muisti jotakin. Pari esimerkkiä noista tutuista, mutta monilta kohta unohtuvista luvuista:

"Piimä iest, raha iest rapsutellen, muna iest muksuttelen."

"Virpoi varpoi, vitsat selkää, tuoreeks terveeks tulevaks vuoveks. Anna munane kanastais, voilusikka lehmästais, kaakkune taikinastais. Luppaat sie, luppaat sie?"

Äyrämöispuku — Sakkolassa ja Raudussa

Sakkolan kansannaisen puvussa on yhtenäinen hame hartuuksineen (olkaimineen), eikä erikseen puettavaa liiviä. Näitä hartuusniekkahameita on ollut punaisia, sinisiä tai mustia. Nykyisin käytetään miltei yksinomaan punaruskeita tai tiilenpunaisia, missä hartuusosa on tummansininen ja helmassa punakeltainen raitarimpsu.

Paita eli pusero on kauniisti kirjailtu rekkopaita. 1800-luvulla rekot olivat huomattavasti suuremmat kuin nykyisissä puseroissa. Rekkojen kirjontamalleja eli kuoseja on monia.

Sakkolan esiliinat olivat yleisen tavan mukaan pyhäpuvuissa val-

Virpomista jatkui vielä viikon kuluttuakin, eli oikeana virpolautaina 14. 4. Silloin naapurimme pyhäjärveläiset viettivät virpojaisiaan Mestaritalli-nimisessä rantaravintolassa Taivallahden rannalla. Sakkola-Seuran edustajia siellä oli yksi pöytäkunnallinen, Virkkiä, Melonia ja Airtoa. Heidän virpomiskilpailuissaan pääsivät kolmannelle palkinnolle Tyy-Kerttu Virkki ja Aulis Airta, jotka yhdessä virpoivat heidän isäntänsä Mauri Vanhasen, ja valtakunnan sovittelijan Paavo Paavolan. Palkinnoksi sai kumpikin Vpl. Pyhäjärven urheiluhistorian, kauniin kirjan Kai-ku, joka kiiri kauas... Tyyne-Kerttu antoi oman kirjansa Sakkola-Seuran kirjastoon vietäväksi.

Nyt on sitten edessä jälleen kesäiset ohjelmamme, joille toivotaan kaikinpuolista menestystä, väen runsautta, kauniita ilmoja ja muistoissa rikastumista. Sakkolan pitäjäjuhlille tietysti mennään, kaikki jotka kynnelle kykenevät.

Aulis Airta

koisesta pellavasta, komealla nyttikipitsillä ja röpsytyksellä (lankarimpsuilla) somistettuja, arkipäivinä tyydyttiin paremmin lian kestäväan raidalliseen esivaatteeseen. Kuitenkin sitä koristeltiin pitsipoiminnalla, revinnäistyöllä ja hapsuilla.

Päällysvaatteena käytetään

Nämä tytöt ovat luvanneet saapua Sakkola-juhlille Viialaan.

edelleen neliniitistä kokovillasta valmistettua takkia, luonnonvalkoista. Näissä takeissa oli erikoislaatuinen säämiskäkoristelu, kuten muissakin äyrämöispuvuissa, kauniin ompelukoristelun lisäksi.

Naimattomat naiset käyttivät säppälliä hiustensa sitomiseen. Naimisissa olevat peittelivät yleisen tavan mukaan aviosäätyyn astuttuaan päänsä hunnulla. Se oli Sakkolassa supistunut viimeisinä käyttöaikoina noin kuparisen vanhanaikaisen viisipennisen suuruiseksi, nykyisin 50 penniä.

Tyyne-Kerttu Virkki

Sakkola-Raudun kansallispuku maksaa Helmi Vuorelman hinnaston mukaan:

Hame	209:—
Puseron rekkko	175:—
Esiliina	66:—
Päänauha, sääpäli	52:50
Rintasolki, hopea	25:20
	515:20
Jakku	461:—
Harakka	1246:—

Jos pystyy itse puvun ompelemaan saa tarvittavat kankaat tykötärpeineen n. 250:—

Tilattavissa Vokki Oy, Merikantontie 3 00260 Helsinki 26 puh. 497 766.

Antti Söyrinki

SEKATAVARALIIKE

NARVA OJOINEN

PUH. 77 071

Hiljaisesta Pirkkalasta — teollistuva pitäjä

Nykyiselle kehitykselle on ominaista, että maakunnat menettävät väestöstään kehittyneille alueille, kehitysalueista väestö siirtyy etelään, ruuhka-suomeen. Pirkkalan kunta, joka monelle Suvannon Seudun lukijalle on tuttu paikka Sakkolan pitäjän pitopaikkana ja sakkolan väestön asuma alueena.

Alkuvuosina pitäjässä toimi Sakkolan nuorisoseura muun karjalaisen heimon kesken, oli tanhujoukkue, joka otti osaa joka kesä karjalan maakuntajuhlisiin vuonna 1950 luvun molemmin puolin. Rientoja paikkakunnalla ei silloin paljon ollut ja huonot liikenneyhteydet Tampereelle olivat omalta

osaltaan vilkastuttamassa seuran toimintaa. Ajat ovat muuttuneet niistä päivistä, tanssit ja elokuvat, sekä teatteri käynnit muuttivat nuoret käymään kaupunkissa, tytöt muuttivat miehelään, toiset suuntasivat muualle opiskelun ja työpaikan saannin johdosta. Näin

Muistelmia urheiluharrastuksista Viiksanlahden kylässä vuosisadan alkukymmeninä

Kun muistelen Viiksanlahden kylän urheiluharrastuksia niin tulee mieleen seuraavat miehet: ensiksi Manu Pitkänen joka vuosina 1911—1912 saavutti 10 ottelussa Sakkolan urheilukuninkuuden arvon, toisia mainitsen Villa Heikkonen, Ville Kuisma, Santeri Sipiläinen, Yrjö Sipiläinen ja Mikko Pitkänen. Harrastukset keskittyivät pääasiassa kenttäurheilulajeihin jotka olivat kuulantöytä, kiekon- ja keihäänheitto, hyppylajeina pituus, korkeus ja seiväshyppy sekä kolmioloikka ja juoksulajeina oli 100 m, 400 m ja 1500 m.

Tulee nyt mieleen jo lähes 60 vuotta taakse jääneet ajat jolloin useina kauneina kesäiltoina arkin ja pyhäisin siinä Sipiläisen kaupan takana olevalla aholla ja kaupan pihamaalla harjoiteltiin ahkerasti eri urheilulajeja. Ei niissä harjoituksissa aina vahinkokaan ollut kaukana, muistan muutamia tapauksia, jotka jäivät mieleen, tapahtui keihäänheittoharjoituksissa, jossa heittivät toiset toiselta puolen ja toiset päinvastoin, jolloin sattui niin, että keihäs hipaisi Yrjö Sipiläisen päätä tehdessä tukkaan hyvin selvän jakauksen, keihään ei olisi tarvinnut sat-

tua kun sentin verran alemmas, niin seuraukset olisivat olleet vakavat. Muistan vielä toisenkin tapauksen joka tapahtui kiekonheittoharjoituksessa jostakin syystä sattui niin, että kiekko osui Ville Kuisman päähän takaraivoon, ei aivan ulkosyrjä vaan kiekon keskiosa seurauksella, kun kiekko oli ollut siellä aholla auringon paah-teessa oli se niin ravistunut, että meni hajalle mutta Villa Kuismalle ei siinä mitenkään vakavammin sattunut.

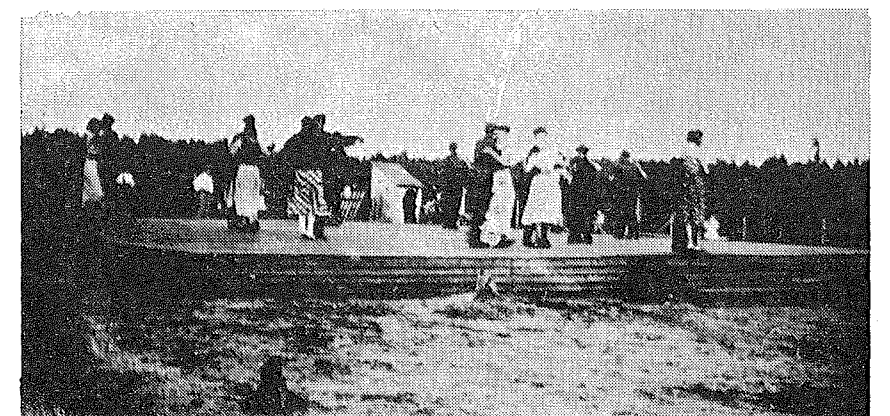
Ei tämä urheilu touhu vaan harjoituksiin pysähtynyt, kyllä nämä miehet kävivät useat kilpailut ja

puolustivat aina hyvin paikkaansa, yksityisenä urheilijana ja edustivat aina kunniaakkasti Voimistelu-Urheiluseura Jäntevää seurojen välisissä kilpailuissa.

Näin monien vyosikymmenien jälkeen muistelee mielellään sitä aikaa ja niitä harrastuksia sekä sitä reipasta mieltä joka silloin vallitsi.

Niistä miehistä, joista olen edellä kertonut elää vielä hyvin reippaana Manu Pitkänen Pirkkalassa vaikka vuosia onkin kertynyt jo useita vuosia yli kahdenkymmenen, toiset ovat jo joutuneet siirtymään pois tästä ajasta. Yrjö Sipiläinen murhattiin 1918 Perkjärvellä, Santeri Sipiläinen kaatui vapaussodassa Viipurin valtauksessa, luonnollisen kuoleman kautta ovat siirtyneet Mikko Pitkänen, Ville Kuisma ja Ville Heikkonen.

Matti Niippa

Lavalauantai "Vauhdin" lavalla. Joka sotapojalla on tyttö kainalossa!

alkoi seuran toiminta hiljentyä pikku hiljaa kohti loppua.

Kuntaan alkoi syntyä pienteollista toimintaa, elettiin 1960 lukua, alkoi tulla hiljaiseen kuntaan liikkettä, alettiin herätä prinsessan unesta, kunta alkoi kaavoittaa aluetta, syntyi asutustaajamia, lisää alettiin kaavoittaa, vesi- ja viemäritöitä tehdä. Alkoi muuttaa Tampereelta teollista yritystoimintaa kuntan erittäin suuriakin yrityksiä, näin alkoi Pirkkala päästä pois tuosta Tampereen nukkuma lähiöstä, teollistuvaksi pitäjäksi. Tällä hetkellä käy Tampereelta väkeä ansiotyössä Pirkkalassa, ennen oli muuttoliikettä täältä pois, nyt tilanne on päin vastoin. Ripeä asuntotoiminta tuo mukanaan väkeä ja teollisuus työpaikkoja ja verotuloja.

Vuonna 1947 jälkeen siirtolaisten rakentamat asutuslain nojalla asuintalot, jotka tyyppipiirustukset olivat samanlaiset tuollaisia nelion muotoisia ja kaksi kerroksisia, alhaalla oli keittiö ja kaksi huonetta, sekä sauna, karjarakennus eri piharakennuksessa. On alkanut olla suuntausta talonrakennuksen kylkeen ilmestyvä lisärakennus eli siipi tai pitäisikö sanoa, kuten täällä on tapana sanoa "sunnuntailite". Tähän "sunnuntailiteeseen" on sijoitettu sauna, autotalli ja mahdolliset oleskelutilat.

Tähän kaikkeen ovat sakkolainen siirtoväki ollut omalta osaltaan panemassa kehityksen siementä, ennen muuttaneet sakkolan nuorista on alkanut palata takaisin Pirkkalaan, jotka ovat sijoittuneet yhteiskuntamme eri tehtäviin.

Kunnan luottamustoimissa ennen olivat Matti Niippa, Olli Laamanen, Eino Laamanen...

Nykyisin näkyy olevan Aapro Jääskeläinen, Veikko Lopenen, Onni Jääskeläinen, Kalervo Jääskeläinen, Toivo Viskari...

Kunnan luottamustoimissa on

Kunniamerkki Anna Kinnarille

Suomen Valkoisen Ruusun 1 luokan kunniamerkki ojennettiin tasavallan presidentin linnassa järjestetyssä valtakunnallisessa äitienpäivätilaisuudessa Sakkolan Kirkkylässä syntyneelle Anna Kinnarille o.s. Hallikainen.

Hänen miehensä Tuomas Kinnari kuoli v 1946, jolloin nuorin lapsista ei ollut vielä syntynytkään, jäi 10 lapsisen perheen huolto ja kasvatustyö yksin Anna Kinnarin

ollut kaksi Onni Jääskeläistä, lautakunnan toimessa Elina Pitkäsen poika, Onni Oskari, sekä seurakunnan taloudenhoitajana Iida Jääskeläisen Onni.

Yritystoimintaa harjoittavat kehäräätä omistaja Toivo Viskari ja Koppasen autokorjaamo omistaja (Eino) Sylvester Koppanen toimi aikoinaan Pirkkalassa seppänä, samoin sakkolassa August Koppasen kanssa.

Monet ammatit kulkevat perintönä suvussa, ala vain nykyaikaisuus, ennen oli kaura moottori, nyt peltilehmät jyräävät teitämme.

E. K.

voimien varaan. Hän on kaikesta selviytynyt ja lapset ovat, hajaannuttuaan ympäri maan, jopa Ruotsiin saakka, menestyneet työssään ja saavuttaneet vaativia tavoitteita. Viime numerossa kerroimme hänen poikansa, Arvon, saavuttaneet maailmanmestaruuden. Kaikki sakkolalaiset yhtyvät onnen toivoksiin!

Suvanto-säätiön hallituksen puheenjohtajalle Yrjö Raaskalle on Karjalan Liiton vuosikokouksessa ojennettu Liiton kultainen ansiomerkki.

Vilho Sipiläinen on kolmantena sakkolalaisena saanut Seurasaarisäätiön (Kansallis museon) hopeamerkin.

Vihittyjä

Nokian kirkossa vihittiin avioliittoon joulukuun 31 päivänä 1972 Ulla Riikonen ja Aimo Pirttijärvi. Morsian on Armas Riikosen tytär Sakkolan Petäjärveltä.

Kuolleita

Emilia Luukko o.s. Lopenen synt. 19. 5. 1885 Sakkolan Petäjärvellä, kuoli 21. 4. 1973 kotonaan Leivonmäen Rutalahdessa.

Helena Eräranta o.s. Nuora synt. 16. 12. 1888 Sakkolan Rökylässä, eli vanhuuden vuosiaan poikansa Armaan luona Orivedellä, kuoli 1. 4. 1973 Oriveden sairaalassa.

Helena Raaska o.s. Karvanen synt. 10. 8. 1890 Sakkolan Petäjärvellä, kuoli 28. 4. 1973 Vesilahdessa.

Lyyli Helena Nuora o.s. Pietiäinen synt. 3. 4. 1891 Raudussa, kuoli 19. 4. 1973 Imatralla. Ent. kotikylä Sakkolan Kiviniemi.

Emilia Söder o.s. Karvanen synt. Sakkolan Ojaniemessä 15. 4. 1891, kuoli 2. 5. 1973 Ruovedellä.

Helena Naskali synt. 24. 7. 1898 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 23. 4. 1973 Hämeenlinnan keskussairaalassa. Viimeinen kotikunta Hattula.

Toivo Aleksanteri Ruottunen synt. 28. 10. 1904 Sakkolan Haparaisissa, kuoli 20. 3. 1973 Huittisten sairaalassa.

Emmi (Emilia) Nuora synt. 31. 5. 1905 Sakkolan Petäjärvellä, kuoli 19. 4. 1973 Tampereella.

Uusia ylioppilaita

Mäntän Yhteiskoulusta Raija Liisa Nalli. Isä Paavo Nalli Sakkolan Kaarnaajoelta.

Sammon Yhteislyseosta Tampereelta Virpi Helena Tuokko. Hänen vanhempansa ovat Sakkolan Vilakalasta ja Kaarnaajoelta.

Haapamäen Yhteislyseosta Kari Lehmusvuori Kolhosta. Hänen vanhempansa ovat ent. Sakkolasta.

Lempäälän-Vesilahden Yhteiskoulusta Sinikka Eeva-Liisa Koiranen. Vanhemmat Eeva ja Toivo Koiranen Sakkolan Kirkkylästä.

Annikki Irmeli Koppanen. Vanhemmat Helmi ja Oiva Koppanen Sakkolan Riiskasta.

Jorma Tapani Kallonen. Vanhem-

Martti Tenkanen synt. 28. 8. 1908, kuoli 12. 5. 1973 Pikonlinnan sairaalassa. Ent. kotikylä Sakkolan Riiska. Viimeinen asuinpaikka Lempäälä.

Eino Kurki synt. 1. 7. 1912 Sakkolan Kirkkylässä, kuoli 30. 4. 1973 Hämeenlinnassa.

Sulo Pyrkäs synt. 1. 7. 1915 Valkjärvellä, kuoli 5. 5. 1973 Tampereella. Entinen kotikylä Sakkolan Haparainen.

mat Helmi ja Arvi Kallonen Sakkolan Petäjärveltä.

Pirjo Kaarina Helena Kekki. Vanhemmat Lempi ja Niilo Kekki Sakkolan Pannusaaresta.

Mirja Irmeli Lius. Vanhemmat Kaisa ja Olavi Lius Sakkolan Petäjärveltä.

Tuula Kaarina Nuora. Vanhemmat Hilja ja Einar Nuora Sakkolan Haparaisista.

Katri Helena Suokas. Vanhemmat Kirsti ja Martti Suokas Sakkolan Kiviniemestä.

Seija Helena Voutilainen. Vanhemmat Martta ja Niilo Voutilainen Sakkolan Luprasta.

Oriveden Yhteiskoulusta Veli-Matti Vanhanen. Isä Eino Vanhanen Sakkolan Rökylästä.

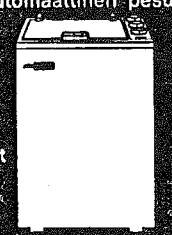
Arto Aapro Viskari. Isä Reino Viskari Sakkolan Vilakkalasta.

Pekka Juhani Kylläinen. Isä Erkki Kylläinen Sakkolan Volsulasta.

Töölön Yhteiskoulusta Eija Aulikki Ryytty. Äiti Anni Ryytty o.s. Pulkka, Sakkolan Riiskasta.

ASA-Cordes

Ulkomittoiltaan markkinoiden pienin 4 kg täysautomaattinen pesukone. Vain 64x55x43 cm. Ruostumatonta terästä. Pesurumpu itse irroitettavissa. Vapaavalintaiset ja kiinteät ohjelmat.

kairimo
TAVARATALO

Lempäälä, puh. 74 402

Elia Roivainen
Jokipohjantie 45 B 6
33800 TRE 80

VESILAHDEN
OSUUSPANKKI

*joustavaa
pankkipalvelua*

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseu-
tulehti, ilmestyy 1973 8 ker-
taa vuodessa.

Tilaushinta 8 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista
alennus.

Toimituksen ja konttorin osoi-
te Narva Vakkala. Puhelin
931 / 77 843.

Postisiirtotili 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspank-
ki Narva.

Vastaava toimittaja Viljo Pu-
rontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö,
Helmi Uosukainen, Matti
Riikonen, Uuno Pulakka, Ee-
ro Koppanen ja Teuvo Vis-
kari.

Tampereen Seudun
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

Nyt sähkölämmitysasennukset sopivasti

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIIJA

Vesilahti
Puh. 78 541

Valkeakoski
Puh. 41 810

Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvo - palvelee

LEMPÄÄLÄN PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 76 886 (verstaaseen),

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä urakalla
ja laskuun.